

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 444/2017-36

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 31. augusta 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného JUDr. Bernardom Medárom, Dubová 4, Humenné, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a súčasne práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Cob 47/2016, 2 Cob 48/2016 a jeho rozsudkom z 12. apríla 2017 a postupom Okresného súdu Humenné v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Cb 8/2008 a jeho rozsudkom zo 4. júna 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. júla 2017 doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a súčasne práva na

spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Cob 47/2016, 2 Cob 48/2016 a jeho rozsudkom z 12. apríla 2017 a postupom Okresného súdu Humenné (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Cb 8/2008 a jeho rozsudkom zo 4. júna 2015.

2. Zo sťažnosti a z k nej pripojených písomností vyplýva, že sťažovateľ bol žalovaným v súdnom spore „o zaplatenie sumy 221.084,67 eur s príslušenstvom a o vzájomnom návrhu žalovaného na náhradu škody a iné“ konanom na okresnom súde pod sp. zn. 12 Cb 8/2008. Okresný súd rozsudkom zo 4. júna 2015 žalobe z časti (v sume 132 451,96 eur, úrokov z omeškania a trov konania) vyhovel, v prevyšujúcom rozsahu žalobu zamietol, rovnako tak protinávrh žalovaného. O odvolaní účastníkov konania rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 12 Cob 47/2016, 2 Cob 48/2016 z 12. apríla 2017, ktorým potvrdil prvostupňový rozsudok a sporným účastníkom konania nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

3. Sťažovateľ v sťažnosti o rozsahu 61 strán nesúhlasí s napadnutými rozsudkami okresného súdu a krajského súdu, a to v podrobnej skutkovej, judikátornej a právnej polemike s napadnutými súdnymi rozhodnutiami, ktorá celostne nesie znaky zmätočnosti a neurčitosti. Z obsahu podanej sťažnosti nepriamo vyplýva, že sťažovateľ proti napadnutému odvolaciemu rozhodnutiu krajského súdu dovolanie nepodal.

4. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol tak, že postupom a rozhodnutiami okresného súdu a krajského súdu vysloví porušenie v bode 1 označených práv, zruší oba rozhodnutia, prizná sťažovateľovi finančné zadost'učinenie a náhradu trov konania.

5. Aby mohol ústavný súd pristúpiť k vecnému posúdeniu sťažnosti, je najskôr povinný skúmať, či sú naplnené všetky zákonom požadované náležitosti a či sú vôbec dané podmienky na jej prerokovanie ustanovené zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“). V prerokovávanom prípade k takému záveru nedospel. Obsah ústavnej sťažnosti, ako i rozhodnutie ňou napadnuté tak nebolo potrebné bližšie reprodukovat', pretože z dôvodov ďalej vyložených bolo nutné sťažnosť odmietnuť pre neprípustnosť (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

6. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

7. Ústavný súd v súvislosti s námietkami sťažovateľa poukazuje na svoje rozhodnutia, podľa ktorých všeobecné súdy sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie základných práv a slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje, preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (porovnaj I. ÚS 420/2016). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takú sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (porovnaj I. ÚS 22/03, II. ÚS 349/08, II. ÚS 421/2013, III. ÚS 152/03, IV. ÚS 177/05). Za situácie, ak právny poriadok pripúšťa iné možnosti nápravy uplatnením riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov podľa Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), nemožno sa domáhať ochrany svojich práv v konaní pred ústavným súdom.

8. V slobodnej spoločnosti je predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva hájili a starali sa o ne (*vigilantibus iura*). Ten, kto sa stavia k ochrane svojich práv s neospravedlňiteľnou ľahostajnosťou alebo nevedomosťou, nemôže s úspechom požadovať ochranu týchto svojich práv ihneď na ústavnom súde, tak ako to urobila v tomto konaní

sťažovateľka prostredníctvom osoby práva znalej (advokáta), u ktorej platí notorieta, že pozná platné právo.

9. Jedným zo základných princípov, na ktorých je vystavaná nová procesná úprava dovolania ako mimoriadneho právneho prostriedku podľa § 421 ods. 1 CSP, je princíp uvedený v čl. 2 ods. 2 CSP, a to princíp právnej istoty, ktorý je definovaný ako stav, v ktorom každý môže očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít (Najvyšší súd Slovenskej republiky, ústavný súd, Európsky súd pre ľudské práva, Súdny dvor Európskej únie).

Zásadnou zmenou v novej úprave prípustnosti dovolania podľa citovaného ustanovenia proti rozhodnutiam odvolacieho súdu s výnimkami uvedenými v § 421 ods. 2, ako aj v § 422 CSP je nerozlišovanie rozhodnutia z hľadiska jeho formy s tým obsahovým rozdielom, že len dovolací súd bude rozhodovať o naplnení predpokladov prípustnosti dovolania definovaných v § 421 ods. 1 CSP.

10. Nevyužitie zákonnej možnosti podať dovolanie nemožno preto nahradzovať sťažnosťou podanou ústavnému súdu, ktorý môže založiť svoju právomoc na konanie o nej až vtedy, ak fyzická alebo právnická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv; a tú možnosť sťažovateľ v tomto prípade mal.

11. Z uvedených dôvodov preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol ako neprípustnú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to bez prítomnosti účastníkov na neverejnom pojednávaní.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. augusta 2017